

Ο γιος του Ήλιου
(Β΄θμια Εκπαίδευση)
Σόνια Μολογούση

ΓΝΩΡΙΜΙΑ-ΖΕΣΤΑΜΑ

1) Περιπάτημα και οδηγίες 1-7

Ο εμπυχωτής καλωσορίζει την ομάδα και εξηγεί ότι στην αρχή ενός θεατρικού εργαστηρίου είναι σημαντικό να χτίσουμε την ενέργεια και την εμπιστοσύνη μέσα στο χώρο όπου θα εργαστούμε. Ζητάει τους συμμετέχοντες να περπατήσουν στο χώρο και να ακούν προσεκτικά τις οδηγίες. Όταν ακούν 1 σημαίνει σταματάω, 2 προχωρώ, 3 παλαμάκι, 4 άλμα, 5 κάθωμαι στο πάτωμα, 6 τραγουδώ έναν στίχο από το αγαπημένο μου τραγούδι, 7 κάνω μία περιστροφή γύρω από τον εαυτό μου. Κάθε εντολή εισάγεται σταδιακά και δοκιμάζεται από την ομάδα ενώ στη συνέχεια, ο εμπυχωτής φωνάζει τυχαία τα νούμερα 1-7 για να χτίσει την αίσθηση συγκέντρωσης και συνειδητότητας της ομάδας.

2) Κύκλος- ονόματα

Οι συμμετέχοντες σχηματίζουν έναν κύκλο όρθιοι και ο εμπυχωτής τους ενημερώνει ότι για να γνωριστούν έχουν 2 λεπτά για να ξαναφτιάξουν τον κύκλο αλλά αυτή τη φορά θα πρέπει να τοποθετηθούν ο ένας δίπλα στον άλλο με αλφαβητική σειρά.

3) Παιχνίδι με ντέφι- σύμβολα

Σε κύκλο πάλι ο εμπυχωτής παρουσιάζει στην ομάδα ένα ντέφι. Ένας- ένας οι συμμετέχοντες παίρνουν στα χέρια τους το ντέφι και κάνουν μία μικρή παντομίμα στην οποία το παραπάνω κρουστό χρησιμοποιείται σαν κάτι άλλο από αυτό που είναι. Έτσι για παράδειγμα μπορεί να μετατραπεί σε καπέλο, πιάτο, δίσκο, ρόδα κτλ. Ακολουθεί συζήτηση που εστιάζει στη χρήση συμβόλων στο θέατρο όπως επίσης και στο γεγονός ότι από τη στιγμή που ένα αντικείμενο εισέρχεται στη σκηνή, χάνει την καθημερινή χρηστική του αξία και μετατρέπεται σε ένα σημείο που εκπέμπει ένα συγκεκριμένο μήνυμα. Σύνδεση με το συμβολισμό των μύθων και την ποιητική αλλά κρυπτογραφημένη περιγραφή της προϊστορίας που εμπεριέχεται σε αυτούς.

4) Ομαδικές εικόνες

Ο εμπυχωτής εξηγεί στους συμμετέχοντες ότι στο θέατρο είναι σημαντικό να μπορούμε, κατά τη διάρκεια μιας παρουσίασης, να εστιάζουμε στην ένταση και να φτιάχνουμε εικόνες απ' το τίποτα. Χωρίζει την ομάδα σε 4 μικρότερες και αναθέτει σε κάθε μια από αυτές να μιμηθεί μία πτητική μηχανή. Το σώμα κάθε παιδιού μετατρέπεται σε εξάρτημα της μηχανής. Όταν η μηχανή συντονιστεί και βρει τον ρυθμό της, ο εμπυχωτής, ζητά από τα παιδιά να προσθέσουν τους κατάλληλους ήχους. Επισημαίνεται στους συμμετέχοντες ότι θα πρέπει να λάβουν υπόψιν τους το χώρο, το σημείο εκκίνησης και τερματισμού σε περίπτωση που επιλέξουν να κινηθούν αλλά και να κάνουν χρήση και των τριών επιπέδων: χαμηλό- μεσαίο- ψηλό. Στο τέλος της άσκησης οι 4 υποομάδες ενώνονται σχηματίζοντας ένα φτερωτό άρμα που το σέρνουν τέσσερα άλογα προσθέτοντας τον ανάλογο ήχο. Συνεργασία- παρουσίαση- χρήση χώρου στο θέατρο- χτίσιμο ικανοτήτων ως θεατών.

ΚΥΡΙΩΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

5) Εισαγωγή στην ιστορία με αφορμή μία εικόνα

Ο εμπυχωτής παρουσιάζει στους συμμετέχοντες την εικόνα από το παράρτημα Α. Ακολουθεί συζήτηση γύρω από τα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποιο είναι το φύλο των απεικονιζόμενων προσώπων;
- Πως μπορούν να καταλάβουν αν το κάθε πρόσωπο είναι άντρας ή γυναίκα;
- Τι μπορούν να πουν για τη σχέση των δύο προσώπων;
- Ποια εποχή ή κουλτούρα αναπαριστά η εικόνα;

Ο εμπυχωτής ενημερώνει την ομάδα ότι τα δύο πρόσωπα της εικόνας είναι οι πρωταγωνιστές ενός αρχαιοελληνικού μύθου. Η φιγούρα στα αριστερά είναι ο Φαέθοντα και αυτή στα δεξιά ο θεός Ήλιος. Ο Ήλιος είναι πατέρας του Φαέθοντα.

6) Εισαγωγή στα θέματα της ιστορίας

Ο εμπυχωτής απλώνει στο πάτωμα 4 μεγάλα χαρτιά. Σε κάθε χαρτί είναι τυπωμένη μία φράση:

- *Για το καλό του Σύμπαντος ο χαμός σου είναι αναγκαίος*
- *Αυτό που ζητάς για ανταμοιβή θα είναι η τιμωρία σου*
- *Γίνε παράδειγμα για τους τολμηρούς*
- *Θα κινήσω γη και ουρανό για να κάνω το όνειρο μου πραγματικότητα*
- *Οι κοινοί άνθρωποι δεν τολμούν γιατί φοβούνται*

Ο εμπυχωτής προσκαλεί τους συμμετέχοντες να σκεφτούν κάθε μία από αυτές τις προτάσεις και στη συνέχεια να αποφασίσουν με ποια συμφωνούν οι διαφωνούν περισσότερο. Όταν αποφασίσουν, κάθε συμμετέχοντας πλησιάζει το αντίστοιχο χαρτί, και συζητά με τους υπόλοιπους που επέλεξαν τη συγκεκριμένη φράση. Ο εμπυχωτής ζητά από τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις σκέψεις τους με την υπόλοιπη ομάδα και ρωτά, σε κάθε περίπτωση, αν οι άνθρωποι γενικότερα μιλούν ή σκέφτονται ακόμα κατ' αυτόν τον τρόπο. Όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση ο εμπυχωτής ενημερώνει τους συμμετέχοντες ότι θα κάνουν χρήση της σύμβασης **ταμπλό 15 δευτερολέπτων** κατά την οποία έχουν μόνο 15 δευτερόλεπτα για να διαπραγματευτούν μεταξύ τους και να χρησιμοποιήσουν το σώμα τους για να δημιουργήσουν μια εικόνα αντιπροσωπευτική της φράσης που επέλεξαν (παγωμένη εικόνα ή ταμπλό). Θα πρέπει να επαναλάβουν τη διαδικασία δύο φορές έτσι ώστε να δημιουργήσουν δύο εικόνες με την διαφορά ότι στην πρώτη η φράση είναι ιδωμένη από την ματιά ενός νεαρού- εφήβου ενώ η δεύτερη μέσα από τη ματιά ενός μεγαλύτερου σε ηλικία. Ακολουθεί παρουσίαση και συζήτηση για τις διαφορές ανάμεσα στα δύο ταμπλό αλλά και για την κατανόηση του μύθου ως τώρα.

7) Πατέρας και γιος

Ο εμπυχωτής ενημερώνει την ομάδα ότι ένα από τα θέματα που πραγματεύεται ο μύθος του Φαέθοντα είναι η σχέση γονέα-παιδιού και πιο συγκεκριμένα πατέρα-γιου. Ζητά, λοιπόν, από του συμμετέχοντες να σκεφτούν τα παρακάτω:

A. Πως ένας πατέρας βλέπει το γιο του (π.χ. υπάκουο, πιστό, πολύτιμο)

B. Τι προσδοκά ένας πατέρας από το γιο του (π.χ. αγάπη, σεβασμό)

A. Πως βλέπει ένας γιος τον πατέρα του (π.χ. σοφό, αρχηγό, δυνατό)

B. τι προσδοκά ένας γιος από τον πατέρα του (π.χ. κατανόηση, εμπιστοσύνη)

Ο εμπυχωτής καταγράφει τις απαντήσεις και ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες τροφοδοτήσουν τη σκέψη τους σχετικά με τη σχέση πατέρα-γιου, με περισσότερο οικουμενικές ιδέες. Τους ζητά να σκεφτούν τι έχουν διαβάσει σε ιστορίες, έχουν δει στη τηλεόραση ή έχουν ακούσει από φίλους και συγγενείς. Ακολουθεί καταιγισμός ιδεών με θέμα τις αναμνήσεις που μπορεί να έχει ένας γιος όσον αφορά το δέσιμο με τον πατέρα του. Για παράδειγμα τρυφερές στιγμές, ή το να του μάθει ένα παιχνίδι, ή κάτι που έκαναν μαζί κτλ. Όταν ολοκληρωθεί ο καταιγισμός ιδεών ο εμπυχωτής ενημερώνει την ομάδα ότι ο Φαέθοντας δεν έχει γνωρίσει τον πατέρα και ότι γνωρίζει για αυτόν είναι από τις αφηγήσεις της μητέρας του. Παρολαυτά, έχει κάποια αντικείμενα για να του θυμίζουν τον πατέρα του. Σε ομάδες των τεσσάρων οι συμμετέχοντες ζωγραφίζουν τα αντικείμενα (ένα η κάθε ομάδα).

8) Γνωριμία με τον Φαέθοντα

Ο εμπυχωτής ενημερώνει τους συμμετέχοντες ότι θα προετοιμάσουν μαζί μία σκηνή κατά την οποία θα δούμε τον Φαέθοντα στο δωμάτιό του μετά από μία διαφωνία που είχε με έναν φίλο του για τον πατέρα του. Η ομάδα καλείται να αναδημιουργήσει το δωμάτιο του Φαέθοντα, χρησιμοποιώντας χαρτοταινία για την κάτοψη, καρτέκλες, υφάσματα καθώς και τα αντικείμενα που ζωγράρισαν στην προηγούμενη δραστηριότητα. Όταν το δωμάτιο είναι έτοιμο, ο εμπυχωτής πληροφορεί του συμμετέχοντες ότι θα υποδυθεί τον Φαέθοντα και τους ζητά να τον ακούσουν προσεκτικά καθώς μονολογεί τα παρακάτω:

Πως μπόρεσε ο καλύτερός μου φίλος να μου πει αυτά τα λόγια. Είναι σαν τον ακούω ακόμα: «Ψέματα σου λέει η μάνα σου. Δεν είσαι γιος του Ήλιου. Και το χειρότερο είναι πως ποτέ δε θα μπορέσεις να μάθεις ποιανού θνητού πατέρα είσαι γιος». Θύμωσα τόσο πολύ. Δε θα το 'χα ποτέ για ντροπή να είμαι γιος ενός θνητού, μα ντράπηκα αφάνταστα στη σκέψη πως μ' έχει κοροϊδέψει η ίδια μου η μάνα και έφυγα χωρίς να απαντήσω στην προσβολή που μου έγινε. Πήγα να βρω τη μητέρα μου και της ζήτησα αποδείξεις για την θεϊκή μου καταγωγή. Μου ορκίστηκε ότι δεν μου είπε ποτέ ψέματα και ότι ο Ήλιος είναι ο πατέρας μου. Μου είπε αν δεν την πιστεύω να πάω ο ίδιος να τον βρω στο παλάτι του, που είναι κοντά στη χώρα μας, και να τον ρωτήσω. Θα πάω να τον βρω λοιπόν...»

9) Ρόλος στον τοίχο: Φαέθων

Ο εμπυχωτής παρουσιάζει στους συμμετέχοντες ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί του μέτρου πάνω στο οποίο είναι σχεδιασμένο το περίγραμμα ενός ανθρώπου σε φυσικό μέγεθος. Ενημερώνει την ομάδα ότι πρόκειται για την φιγούρα του Φαέθοντα και ζητά να καταγράψουν εντός του περιγράμματος φράσεις κλειδιά ή συναισθήματα που τον αφορούν τη ιδέα του χαρακτήρα για τον εαυτό του και εκτός του περιγράμματος ιδέες που αφορούν την εικόνα που έχουν οι άλλοι για αυτόν. Πληροφορίες μπορούν να προστεθούν καθώς το δράμα προχωρά και εξελίσσεται (και αφού γίνει η σύνδεση με τη γεωμυθολογία μετά την άσκηση 15)

10) Αφήγηση: Το παλάτι και το άρμα του Ήλιου και εικόνες

Ο εμπυχωτής αφηγείται τα παρακάτω:

«Ο Φαέθοντας ξεκίνησε το ταξίδι του για το παλάτι του Ήλιου έχοντας στο νου του όλα αυτά που είχε μάθει από τις διηγήσεις της μητέρας του. Σκεφτόταν όλα αυτά που θα συναντούσε όταν θα έφτανε στον προορισμό του. Το παλάτι με τους τοίχους από χρυσό και χαλκό, τις μαρμάρινες κολώνες, τις στέγες από ελεφαντόδοντο και τις διπλές πόρτες από στιλβωμένο ασήμι. Το χρυσό άρμα που το έσερναν τέσσερα φτερωτά άλογα. Σκεφτόταν πόσο θα ήθελε να μοιάσει στον πατέρα του όταν θα μεγάλωνε. Να οδηγήσει και αυτός μια μέρα το άρμα. Να ακολουθήσει έστω και για μια φορά την ίδια διαδρομή που κάνει ο πατέρας του καθημερινά αιώνες τώρα. Κάθε πρωί αναδυόταν από το χρυσό παλάτι που κατοικούσε, στην ανατολή, στην κοίτη του ποταμού Ωκεανού και φτάνοντας το μεσημέρι στο ανώτατο του σημείο (μεσουράνημα), κατέληγε αργά το απόγευμα στην Δύση, στην γη των Εσπερίδων. Εκεί κατέβαινε και μεταφερόταν στο παλάτι του για να ξαναρχίσει την άλλη μέρα ξανά το ταξίδι του.» Παράλληλα με την αφήγηση ο εμπυχωτής παρουσιάζει και τις εικόνες 1-3 από το Παράρτημα Β.

11) Η δουλειά του Ήλιου είναι σκληρή!

Καταιγισμός ιδεών: Ποιες δουλειές εκτελούσε ο Ήλιος κατά το ταξίδι του. Ο εμπυχωτής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 4 ομάδες. Κάθε ομάδα θα πρέπει να φτιάξει 2 μικρές σκηνές διάρκειας 1 με 2 λεπτών. Στην πρώτη θα πρέπει να δείξουν μία τις δραστηριότητες ή εργασίες στις οποίες συνέβαλλε ο ήλιος κατά την διάρκεια του ταξιδιού του και στην δεύτερη πως θα επηρεάζονταν οι παραπάνω εργασίες η δραστηριότητες εάν ο ήλιος δεν εμφανιζόταν και δεν πραγματοποιούσε το καθημερινό του δρομολόγιο.

12) Συνάντηση Ήλιου- Φαέθοντα

Ο εμπυχωτής ζητάει από του συμμετέχοντες να σχηματίσουν ζευγάρια και τους μοιράζει το Παράρτημα 3. Οι συμμετέχοντες διαβάζουν τα δεδομένα στοιχεία για κάθε χαρακτήρα και φτιάχνουν μία παγωμένη εικόνα που αντανακλά τη σχέση ανάμεσα στον Ήλιο και τον Φαέθοντα. Στην συνέχεια ζωντανεύουν την εικόνα που δημιούργησαν εκφέροντας τις ατάκες του παραρτήματος. Οι συμμετέχοντες επιλέγουν ποιος θα μιλήσει πρώτα, πως θα πουν τα λόγια και αν λένε τις ατάκες ο ένας στον άλλον ή στο κοινό. Παρουσίαση των μικρών σκηνών που δημιούργησαν με τη σειρά. Ακολουθεί συζήτηση γύρω από τα παρακάτω ερωτήματα:

- Τι διαφορετικό είδατε στη δουλειά των άλλων ζευγαριών από αυτό που ετοιμάσατε εσείς;
- Τι καταλαβαίνουμε από τη φυσική στάση των χαρακτήρων για τη μεταξύ τους σχέση;
- Πως επιλογή για το ποιος θα μιλήσει πρώτος άλλαξε την κατανόησή μας για τη σχέση των δύο χαρακτήρων;

Κατανόηση για την σχέση Ήλιου- Φαέθοντα.

13) Αφήγηση και όνειρο Φαέθοντα

Ο εμπυχωτής αφηγείται τα παρακάτω:

«Ο Φαέθων ζήτησε από τον πατέρα του, απόδειξη φανερή σε όλους, πως είναι στα αλήθεια γιος του και να θέσει τέλος στις όποιες αμφιβολίες. Ο Ήλιος αφήνοντας στον πλάι το εκθαμβωτικό του στεφάνι, αγκάλιασε τον Φαέθοντα, κι πρόφερε τον μεγάλο όρκο των Θεών, στα νερά της Στυγός, πως θα πραγματοποιήσει όποια χάρη του ζητήσει ο νέος, ώστε

να καταστεί ολοφάνερη η ηλιακή του καταγωγή και να ηρεμήσει η καρδιά του. Και ο Φαέθοντας ζήτησε τη μεγαλύτερη χάρη, να του επιτραπεί να οδηγήσει εκείνος το λαμπρό άρμα του Θεού για μία ημέρα. Γνωρίζοντας τη πιθανή ατυχή έκβαση των γεγονότων (Αυτό που ζητάς για ανταμοιβή θα είναι η τιμωρία σου) ο Ήλιος προσπάθησε μάταια να τον μεταπεισεί. Αλλά ο νέος δεν πείστηκε από τα σοφά λόγια του πατέρα του και επέμεινε στην παράκλησή του (Θα κινήσω γη και ουρανό για να κάνω το όνειρο μου πραγματικότητα), με αποτέλεσμα ο να υποχωρήσει καθώς είχε λάβει μεγάλο όρκο που όφειλε να τηρήσει. Έτσι ο Φαέθοντας έπεσε για ύπνο ανυπομονώντας για την επόμενη μέρα...»

Ακολουθεί συζήτηση για τις σκέψεις του Φαέθοντα και συμπλήρωση του ρόλου στον τοίχο με τα νέα στοιχεία. Στην συνέχεια οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ομάδες και καλούνται να αυτοσχεδιάσουν μία μικρή σκηνή που αναπαριστά το όνειρο που είδε ο Φαέθοντας το βράδυ πριν τη μεγάλη μέρα που θα οδηγούσε επιτέλους το άρμα του πατέρα του και θα αποδείκνυε σε όλους τη θεϊκή του καταγωγή.

14) Story Woosh

Οι συμμετέχοντες κάθονται σε κύκλο και ο εμπυχωτής τους ενημερώνει ότι θα εμπλακούν όλοι σε μία αφήγηση για τι συνέβη όταν ο Φαέθοντας οδήγησε το άρμα του Ήλιου. Εξηγεί ότι ίδιος θα λέει την ιστορία και οι υπόλοιποι θα αναπαριστούν τους διαφορετικούς χαρακτήρες και αντικείμενα της ιστορίας. Όταν ο εμπυχωτής δείχνει έναν συμμετέχοντα είναι η σειρά του να σηκωθεί και να σταθεί στη μέση του κύκλου σχηματίζοντας με το σώμα του τον χαρακτήρα ή το αντικείμενο που μόλις περιέγραψε ο αφηγητής. Αν πρόκειται για πρόσωπο/χαρακτήρα, μπορεί να χρειαστεί να κάνουν ή να πουν κάποια πράγματα. Το μόνο που έχουν να κάνουν οι συμμετέχοντες είναι να ακούνε προσεκτικά την ιστορία και να αντιδρούν σε ό,τι λέγεται. Επιπλέον η ομάδα πληροφορείται ότι όταν στον κέντρο του κύκλου βρίσκονται πολλά άτομα ο εμπυχωτής θα λέει τη λέξη woosh που είναι το σύνθημα για να επιστρέψουν στις θέσεις τους όσο πιο γρήγορα γίνεται (Παράδειγμα). Ο εμπυχωτής αφηγείται την ιστορία ενώ παράλληλα ορίζει, ανεξαρτήτως φύλου, τους συμμετέχοντες που είναι σειρά τους να σηκωθούν. Τα πρόσωπα και τα αντικείμενα που είναι γραμμένα με έντονους χαρακτήρες είναι αυτά που θα πρέπει να αναπαραστήσουν οι συμμετέχοντες. Οι φράσεις σε ευθύ λόγο που είναι γραμμένες με πλάγιους χαρακτήρες λέγονται πρώτα από τον εμπυχωτή και μετά επαναλαμβάνονται από τον συμμετέχοντα που υποδύεται το αντίστοιχο πρόσωπο.

«Ο Φαέθοντας και ο Ήλιος στέκονται μπροστά στην **ασημένια δίφυλλη πόρτα** και διπλά στο **χρυσό άρμα με τα τέσσερα φτερωτά άλογα**. Ο Φαέθοντας πηδάει ανυπόμονα στο άρμα και τραβάει τα χαλινάρια ενώ τα άλογα χτυπάνε τις σπλές τους στο έδαφος. Οι πόρτες ανοίγουν και ο Φαέθοντας αποχαιρετά βιαστικά τον πατέρα του, ενώ τ' άλογα ανοίγουν τα λευκά φτερά τους κι αλαφροπατώντας βγαίνουν απ' τη μεγάλη πύλη των παλατιών του Ήλιου. *Φαέθοντα! γύρνα πίσω! θα χαθείς!* Φωνάζει τρέχοντας πίσω του ο Ήλιος. *Ω, πόσο είναι άδικο μια τέτοια τόλμη να χαθεί μέσα στον κατασκότεινο Άδη!* Φαέθοντα! Φαέθοντα! *Μ' ακούς; Γύρνα πίσω!* Εκείνος όμως δεν τον ακούει πια. Τ' άλογα αρχίζουν ν' ανεβαίνουν στον ουρανό και αχτίδες του ήλιου χαρίζουν στον κόσμο φως, ζεστασιά, ζωή. *«Αλήθεια, πόσο σπουδαίο πράγμα είναι να μπορείς να κάνεις το καλό»*, λέει ο Φαέθοντας.

WOOSH

Τώρα το **άρμα με τα τέσσερα φτερωτά άλογα** και τον **Φαέθοντα** πετάει στον ουρανό αλλά ο γιος του Ήλιου μεθυσμένος από χαρά ξεχάστηκε. Τ' άλογα ένιωσαν ακυβέρνητα. Κατάλαβαν πως το άρμα είναι πιο ελαφρύ κι άρχισαν να τρέχουν καλπάζοντας και βγήκαν απ' το δρόμο τους. Έχασε ο Φαέθοντας τις αρματοτροχιές από τα μάτια του και τότε κατάλαβε τι κίνδυνος τον απειλούσε. Προσπάθησε ν' αλλάξει την πορεία του, μα τ' άλογα δεν τον ακούν και τρέχουν για το άγνωστο. Ο Φαέθοντας τα χάνει και τρομαγμένος αφήνει τα χαλινάρια, κι αυτό ήταν η αρχή του τέλους. Τ' άλογα λεύτερα τρέχουν όπου θέλουν. Πότε κατεβαίνουν χαμηλά και τότε η **γη** αρπάζει **φωτιά**, πότε ανεβαίνουν ψηλά και τότε **πυρπολείται ο ουρανός** και η γη παγώνει.

WOOSH

Η γη κάτω καίγεται. Τα **βουνά** και τα **δάση** τυλίγονται στις φλόγες. Τα **τείχη** των πόλεων γκρεμίζονται και οι **άνθρωποι** αφανίζονται. Οι **πηγές** ξηραίνονται και τα **ποτάμια** βράζουν, κι οι **νύμφες** τρέχουν να κρυφτούν στις πιο βαθιές **σπηλιές**. Σηκώνεται τότε η **θεά Γη** τινάζοντας τις στάχτες από πάνω της και βροντοφωνάζει στον Όλυμπο: *Δία βασιλιά, εσύ που κυβερνάς αυτόν τον κόσμο, δε βλέπεις τη φωτιά που τύλιξε τη γη; Γιατί καθυστερείς τους κεραυνούς σου; Θέλεις να χαθώ κι εγώ με τα ποτάμια και τα δάση! Θέλεις να χαθούν όλες οι φυλές των ανθρώπων κι ό,τι ζωντανό τρέφεται στα χώματά μου; Θέλεις να βασιλέψει πάλι το χάος το πρωταρχικό, κι ό,τι έγινε ως τώρα να χαθεί; Αυτή είναι η ανταμοιβή μου για όλα όσα προσφέρω σε θεούς και ανθρώπους.*

WOOSH

Ο **παράτολμος νέος** μέσα στο **άρμα** πνίγεται καθώς αναπνέει τον πυρωμένο αέρα. Τίποτα πια δε μπορεί να κάνει. Ούτε το δρόμο ξέρει, ούτε τ' άλογα μπορεί να δαμάσει. Και ξαφνικά ξεπροβάλλει πάνω από ένα σύννεφο ο **Δίας**. Και σηκώνοντας το δεξί του χέρι, πετάει μια αστραπή, που έσβησε αμέσως την πυρκαγιά σ' ολόκληρη τη γη. Ύστερα ρίχνει έναν **κεραυνό** που χτυπά το άρμα του Φαέθοντα και το κάνει συντρίμμα. Σαν αστέρι που πέφτει τινάζεται ο γιος του Ήλιου και με τα μαλλιά να φλέγονται πέφτει στον ποταμό **Ηριδανό** στην άκρη του κόσμου.

WOOSH

Οι **θεές Εσπερίδες** τρέξανε και μάζεψαν τον νεκρό **Φαέθοντα** και με κλάματα τον θάψανε στην ακροποταμιά. Ο θεός Ήλιος, άρρωστος από τη θλίψη, έκρυψε το πρόσωπό του, και, αν μπορούμε να το πιστέψουμε, μια ολόκληρη μέρα πέρασε χωρίς να φανεί στον ουρανό. Η μάνα του Φαέθοντα η **Κλυμένη** θρηνούσε απαρηγόρητα. Τράβαγε τα μαλλιά της και χτύπαγε το στέρνο της. Έψαχνε, με αγωνία, να βρει το πτώμα του γιου της κι όταν βρήκε τον **τάφο** του κι απάνω εκεί έκλαψε απελπισμένα. Οι κόρες της, οι **Ηλιάδες**, οι αδελφές του Φαέθοντα, θρηνούσαν κι αυτές με δάκρυα πικρά πλάι στον τάφο του αδερφού τους κι εκεί κλαίγανε ατέλειωτα μερόνυχτα, ώσπου οι θεοί τις λυπήθηκαν και τις μεταμόρφωσαν σε λεύκες. Τα δάκρυα τους εξακολουθούν να ρέουν, και όταν σκληρύνουν από τον ήλιο, πέφτουν σαν κεχρμπάρι από τα κλαδιά, μέσα στο ποτάμι και το φωτίζουν.

15) Συζήτηση- Παράρτημα Γ

Μόλις τελειώσει η αφήγηση και ολοκληρωθεί η δραστηριότητα 16 ακολουθεί συζήτηση για το πώς αυτή η ιστορία διαπραγματεύεται όχι μόνο την σχέση γονιού και παιδιού αλλά συμπεριλαμβάνει και εξηγήσεις για τις γεωλογικές μεταβολές και φυσικά φαινόμενα που συμβαίνουν στη φύση (αναφορά στο συμβολισμό των μύθων και την άσκηση με ντέφι και

ρόλος στον τοίχο). **Ενδεικτικές πληροφορίες για την συζήτηση:** Αυτό που οδήγησε στην επινόηση του μύθου του Φαέθοντα μπορεί να ήταν μία έκρηξη ηφαιστείου και η καταστροφή της βλάστησης από την πτώση μεγάλης ποσότητας ηφαιστειακής τέφρας σε συνδυασμό με την πλήρη και μακρά συσκότιση που αποτελούσε συνέπεια της διάσπαρτης αυτής τέφρας ή κάποιος κομήτης ή μετεωρίτης ή ακόμα και η ανατολή ή δύση του ηλίου. Ο εμπυχωτής μοιράζει το Παράρτημα Γ στους συμμετέχοντες και ακολουθεί καταγισμός ιδεών για τα γεγονότα στη φύση που αναφέρονται στις ιστορίες που διαπραγματεύτηκαν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου και πως οι Αρχαίοι Έλληνες τα εξήγησαν μέσα από τους μύθους τους. (Παράδειγμα: Ηλιοβασίλεμα- Ο ήλιος που ταξιδεύει με το άρμα του). Οι συμμετέχοντες συμπληρώνουν το Παράρτημα Δ.

16) Δημιουργία μύθου

Ο εμπυχωτής ενημερώνει τους συμμετέχοντες ότι θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν/συνθέσουν τους δικούς τους μύθους για να εξηγήσουν κάποιο φυσικό φαινόμενο ή σχηματισμό της γης. Θα μπορούσε να είναι οτιδήποτε, από την προέλευση των τυφώνων για το πώς δημιουργήθηκε ένα φαράγγι ή μια οροσειρά. Παράρτημα Ε.

Κατευθυντήριες γραμμές για τη δημιουργία του μύθου:

Α. Η ιστορία σας πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο Ολύμπιους θεούς. Μπορεί να περιέχει και άλλες θεότητες δική σας επινόησης.

Β. Με την ιστορία σας πρέπει να εξηγήσετε ένα φυσικό φαινόμενο (π.χ. ένα καιρικό φαινόμενο) ή κάποιο γεωλογικό σχηματισμό (μια οροσειρά, μια μεγάλη κοιλάδα, μια θάλασσα, έναν ωκεανό, ένα σύμπλεγμα παγόβουνων, κ.λπ.).

Γ. Η ιστορία σας πρέπει να έχει σαφή αρχή, μέση και τέλος.

Δ. Η ιστορία σας θα πρέπει να δείχνει ότι ξέρετε με σαφήνεια κάτι για την ελληνική μυθολογία. Θα το κάνετε αυτό, συμπεριλαμβάνοντας λεπτομέρειες που ξέρετε για τους Ολύμπιους θεούς σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα σύμβολα ή την προσωπικότητά τους.

Μερικές ιδέες για σκέψη και έμπνευση:

- Πως δημιουργήθηκε η οροσειρά της Πίνδου;
- Πως δημιουργήθηκε η έρημος;
- Πως δημιουργήθηκαν ο Βόρειος και ο Νότιος Πόλος;
- Γιατί είναι σκοτάδι τη νύχτα;
- Τι υπάρχει στη μέση της γης;

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

17) Οι συμμετέχοντες ξαπλώνουν στο πάτωμα και σχηματίζουν ένα ήλιο, ενώνοντας τις κορυφές των κεφαλιών τους και λένε μία λέξη ενδεικτική της εμπειρίας τους από το σεμινάριο.

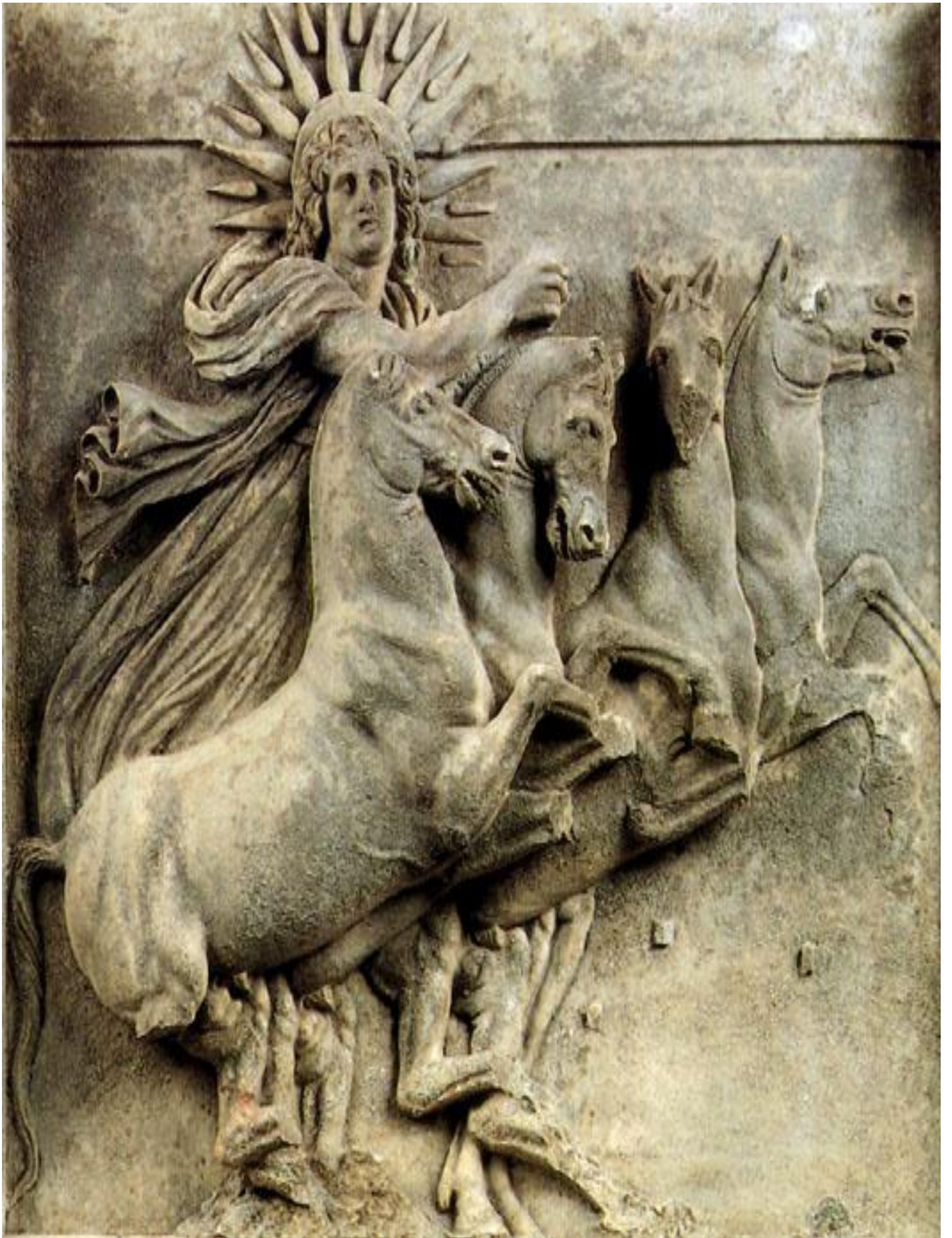
Παράρτημα Α

Παράρτημα Β

Παράρτημα Γ

ΗΛΙΟΣ

- Είναι θεός
- Η παρουσία του είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ανθρώπινη ζωή
- Έχει έναν γιο που δεν έχει συναντήσει ποτέ

Λέει: «Τι γυρεύεις σε αυτά τα ύψη, Φαέθων, γιε που κανένας πατέρας δεν θα μπορούσε ποτέ να σε αρνηθεί»

ΦΑΕΘΟΝΤΑΣ

- Είναι γιος του θεού Ήλιου
- Έχει αμφιβολίες για την πατρότητα του
- Θέλει να μοιάσει στον πατέρα του

Λέει: «Δώσε μου αποδείξεις, διώξε την αβεβαιότητα από το μυαλό μου»

Παράρτημα Δ

Φυσικό Φαινόμενο

Πως το εξηγεί ο μύθος

1. _____

_____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Σημειώσεις:

Παράρτημα Ε

Σχέδιο για τη συγγραφή του μύθου

Ο Τίτλος μου: _____

Το όνομά μου: _____

Τι θα εξηγήσει αυτός ο μύθος για τον κόσμο; (Π.χ. Γιατί φυσάει ο άνεμος)

_____

Εισαγωγή (Αρχή ιστορίας):

Πότε συνέβη η ιστορία; (Π.χ Πριν πολλά πολλά χρόνια – Όχι μια φορά κι έναν καιρό)

_____

Πού θα λάβει χώρα η ιστορία σας; (περιβάλλον χώρος)

_____

Ποιοι θα είναι οι χαρακτήρες-πρωταγωνιστές της ιστορία σας; (Συνήθως ένα θεός και ένας θνητός αλλά και άλλοι)

_____

Τι συμβαίνει στην ιστορία; (Πλοκή)

Το πρώτο πράγμα:

_____

Μία λεπτομέρεια σχετικά με αυτό:

_____

Δεύτερο πράγμα:

_____

Μία λεπτομέρεια σχετικά με αυτό:

_____

Τρίτο πράγμα:

_____

Μία λεπτομέρεια σχετικά με αυτό:

_____

Πώς θα τελειώσει αυτός ο μύθος; (Συμπέρασμα)

_____